

Nota investerings- en afschrijvingsbeleid 2017

Zaaknummer: 1413261

- gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders d.d.

betreft: Nota Investerings- en afschrijvingsbeleid 2017

De Raad van de gemeente Hoorn besluit:

- De "Nota investerings- en afschrijvingsbeleid 2017" vast te stellen en in te laten gaan met terugwerkende kracht per 1 januari 2017;
- De op 19 mei 2015 vastgestelde "Nota investerings- en afschrijvingsbeleid 2015" in te trekken;
- De in de bijlage 3 van de nota opgenomen afschrijvingstermijnen toe te passen op de investeringen 2017 en volgende jaren en voor eerder beschikbaar gestelde investeringen de daaraan verbonden bestaande afschrijvingstermijnen niet aan te passen.

Hoorn, 23 mei 2017

De griffier,

De voorzitter,

Nota Investerings- en Afschrijvingsbeleid 2017

Inhoudsopgave

1. Algemeen
  - 1.1 Inleiding
  - 1.2 Inwerkingtreding
  - 1.3 Bestuurlijke samenvatting
2. Kaders
  - 2.1 BBV en Gemeentewet
  - 2.2 Aanvullende interne spelregels voor zover niet voorgeschreven in het BBV

Bijlagen

1. Definities
2. Voorschriften BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten)
3. Tabel van activa met afschrijvingstermijnen
4. Duurzaamheid

1. Algemeen

1.1 Inleiding

In de "Financiële verordening" van de gemeente Hoorn is opgenomen dat waardering en afschrijving van vaste activa plaats vindt volgens een door de gemeenteraad vastgestelde nota Investerings- en afschrijvingsbeleid. De huidige nota "Investerings- en afschrijvingsbeleid 2015" is op 19 mei 2015 door de gemeenteraad vastgesteld.

Per 1 januari 2017 is een aantal wijzigingen doorgevoerd in het Besluit Begroten en Verantwoorden provincies en gemeenten (BBV), waardoor een aantal kaders in het investerings- en afschrijvingsbeleid moet worden aangepast.

Het BBV stelt onder meer dat investeringen met een maatschappelijk nut (bijvoorbeeld wegen en civiele kunstwerken) met ingang van 2017 meerjarig moeten worden afgeschreven. Tot 2017 was er een mogelijkheid om deze investeringen (netto zonder rente) in één keer af te schrijven ten laste van reserves

en/of exploitatiebudgetten. Overigens is dekking vanuit reserves en/of exploitatiebudgetten nog steeds mogelijk, maar dan moet het investeringsbedrag, verhoogd met de (omslag)rente over de gehele looptijd, worden gestort in de reserve afschrijvingslasten investeringen. De kapitaallasten (afschrijving plus rente) van de investering worden dan jaarlijks aan deze reserve onttrokken.

Nieuw in de nota Investerings- en afschrijvingsbeleid 2015 was de introductie van een jaarlijks investeringsplafond. In het eerste kwartaal van 2017 is de werking van het investeringsplafond geëvalueerd. Deze evaluatie is vastgesteld door het college en als bijlage bij het raadsvoorstel van de nota Investerings- en afschrijvingsbeleid 2017 opgenomen.

1.2 Inwerkingtreding

Na vaststelling van de nota "investerings- en afschrijvingsbeleid 2017" treedt het beleid in werking met terugwerkende kracht per 1 januari 2017. Gelijktijdig met de vaststelling van deze nota wordt de nota "investerings- en afschrijvingsbeleid 2015" ingetrokken.

1.3 Bestuurlijke samenvatting

In deze paragraaf wordt een samenvatting gegeven van gewijzigde kaders en spelregels die in deze nota zijn opgenomen, aangescherpt en/of bijgesteld ten opzichte van de oude nota. In de achterliggende hoofdstukken en bijlagen worden de wettelijke kaders, begrippen/definities, achtergronden en spelregels nader toegelicht.

Was (Nota 2015)

Investerings met economisch nut altijd activeren en bij investeringen maatschappelijk nut keuze tussen activeren of in één keer afschrijven ten laste van reserves en/of exploitatie.

Investerings worden pas na gunning geraamd in de begroting.

Afschrijvingstermijn was:
Parkeergarages (annuïtair) 25 jaar
Laptops (hardware) 3-6 jaar

Wordt (Nota 2017)

Zowel investeringen met economisch nut als investeringen met maatschappelijk nut worden altijd geactiveerd. Bij maatschappelijk nut nog steeds keuze om in één keer ten laste van reserves en/of exploitatie te brengen, maar investeringsbedrag + rente over looptijd storten in reserve afschrijvingslasten investeringen.

Uit praktische overwegingen (budgetbeheer en juiste en volledig werking module activa) worden investeringen, zo nodig gefaseerd, direct geraamd in de begroting. Bij de eerstvolgende tussentijdse monitoring worden mogelijk aanbestedingsresultaten direct afgeraamd.

Afschrijvingstermijn wordt:
Parkeergarages (annuïtair) 40 jaar
Laptops (exploitatie) 1 jaar
Conserveren lichtmasten 8 jaar

2. Kaders

2.1 BBV en Gemeentewet

De belangrijkste wettelijke voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) met betrekking tot het waarderen, activeren en afschrijven van investeringen zijn als bijlage (bijlage 2) bij deze nota opgenomen. Dit betreft onder meer het wettelijk onderscheid tussen investeringen met economisch nut en maatschappelijk nut, immateriële, materiële en financiële vaste activa en hoe deze worden geactiveerd en afgeschreven.

2.2 Aanvullende kaders

Algemeen

- Zowel investeringen met economisch nut als investeringen met maatschappelijk nut worden altijd geactiveerd en meerjarig afgeschreven. Deze investeringen mogen ook ten laste van reserves of exploitatiebudgetten in de begroting worden gebracht, maar dan moet het afschrijvingsbedrag, verhoogd met de (omslag)rente over de gehele looptijd, worden gestort in de reserve afschrijvingslasten investeringen. De kapitaallasten (afschrijving plus rente) van de investering worden jaarlijks aan deze reserve onttrokken.

Fictief voorbeeld

De Dorpsstraat in Zwaag moet volledig worden vervangen voor een bedrag van € 1,4 miljoen. De jaarlijkse kapitaallasten (35jr/1%) bedragen 54.000 euro in het eerste jaar, aflopend naar 40.400 euro

in het laatste jaar. Het alternatief is om een bedrag van 1,652 miljoen euro (1,4 miljoen euro afschrijving plus 252.000 euro rente over de gehele looptijd) in één keer ten laste te brengen van de reserve onderhoud kapitaalgoederen en dat te storten in de reserve afschrijvingslasten investeringen. De jaarlijkse kapitaallasten worden vervolgens ten laste gebracht van de reserve afschrijvingslasten investeringen.

- Voor het onderscheid tussen investeringen en (groot) onderhoud aan kapitaalgoederen wordt gesteund op de bepalingen zoals opgenomen in de "notitie verkrijging / vervaardiging en onderhoud van kapitaalgoederen" van de commissie BBV.
- http://www.commissiebbv.nl/publish/pages/971/notitie_kapitaalgoederen_2007.pdf
- Op investeringskredieten kleiner dan 15.000 euro wordt niet afgeschreven. Deze worden rechtstreeks ten laste gebracht van de exploitatie in het betreffende boekjaar.

Investeringsplafond

- Er is een jaarlijks investeringsplafond (plafond aan kapitaallasten) voor vervangingsinvesteringen.
- Alle investeringen (dus ook de investeringen die buiten het investeringsplafond vallen) worden periodiek gemonitord en geëvalueerd. Jaarlijks in de kadernota stelt de gemeenteraad de voor de komende begroting te hanteren prijsindexatie vast. Het jaarlijks investeringsplafond (aan kapitaallasten) kan daarvan onderdeel uitmaken. Aanpassing van de hoogte van het investeringsplafond is voorbehouden aan de gemeenteraad.
- De volgende investeringen vallen buiten het investeringsplafond:
  - Investeringen in het riool en parkeerinvesteringen. Tegenover deze kapitaallasten staan inkomsten uit rioolheffing of parkeerinkomsten, waardoor het effect op de begroting neutraal is;
  - Investeringen waarvan de kapitaallasten worden gedekt uit reserves (waaronder onderwijshuisvesting PO en (V)SO) of uit de grondexploitatie, waardoor het effect op de begroting neutraal is;
  - Investeringen die zijn opgenomen in de investeringsagenda 2015-2018 (politieke speerpunten) van de begroting en investeringen die zijn opgenomen in de lijst met ruimtevragers bij de door de gemeenteraad vastgestelde cyclusdocumenten;
  - Investeringen met een eigen afzonderlijke dekking (budgettair neutraal) die een rechtstreeks verband heeft met de investering zelf.

Aanvraag investeringen

- Investeringen worden aangevraagd via de kadernota op grond van een duidelijke onderbouwing van nut en noodzaak en wat er misgaat als de investering niet gehonoreerd wordt. Daarbij worden ook alternatieven voorgelegd.
- Bij de aanmelding van investeringen wordt een reële capaciteitsplanning (waaronder uren) opgenomen, uitgesplitst in voorbereiding en uitvoering. Daarin is opgenomen hoe de voorbereiding en uitvoering over de jaren heen gaat plaatsvinden (fasering).
- In de raming van investeringen wordt, indien van toepassing, rekening gehouden met het onderwerp "duurzaamheid" (zie ook bijlage 4 van deze nota).
- Nieuwe investeringen (zie bijlage 1 definities) worden als ruimtevrager (wens) in de kadernota en/of de begroting aangemeld en integraal afgewogen. Bij uitzondering kan voor nieuwe investeringen tussentijds een afzonderlijk voorstel met een reëel dekkingsplan aan het college en/of de gemeenteraad worden voorgelegd.

Autorisatie en vrijgave

- Het Strategisch Team (ST) brengt, na consultatie van de teammanagers, een integraal advies aan het college uit over de invulling van het investeringsplafond voor het eerstvolgende jaar. Bij de invulling van het investeringsplafond worden de onderstaande prioriteiten gehanteerd:
  - 1e prioriteit: investeringen om de veiligheid van en de dienstverlening aan inwoners/bezoekers te waarborgen;
  - 2e prioriteit: investeringen ter voorkoming van aansprakelijkheidstelling door derden;
  - 3e prioriteit: investeringen ter voorkoming van vervolgschaden;
  - 4e prioriteit: investeringen voor aanpassing of uitbreiding van voorzieningen.
    - Besluitvorming over de invulling van het investeringsplafond vindt in beginsel plaats in de kadernota, maar kan worden uitgesteld naar de begrotingsbehandeling. Na vaststelling van de kadernota en/of begroting door de gemeenteraad zijn de daarin

voorgestelde investeringen voor het eerstvolgende jaar direct vrijgegeven voor uitvoering daarvan.

- De afzonderlijke investeringskredieten binnen het investeringsplafond worden direct (zo nodig gefaseerd) geraamd in de begroting. Bij de eerstvolgende tussentijdse monitoring in het betreffende jaar worden positieve aanbestedingsresultaten en/of ruimte binnen een investeringskrediet direct afgeraamd, waardoor ruimte kan ontstaan in het investeringsplafond.
  - Als gedurende het jaar ruimte ontstaat binnen het vastgestelde investeringsplafond (bijvoorbeeld als gevolg van gedeeltelijke uitstel van investeringen of gunstige aanbesteding) kan het ST het college adviseren om dit voor andere investeringen in te zetten. Besluitvorming daarover wordt gemandateerd aan het college. De gemeenteraad wordt hierover achteraf in de jaarrekening geïnformeerd, tenzij het onderwerp dusdanig politiek gevoelig is dat een actieve informatieplicht aan de gemeenteraad is vereist. Dit is naar inschatting van het college.
  - Investeringskredieten worden na afronding daarvan via de bijlage 1 van de jaarrekening afgesloten. Als het investeringskrediet na maximaal 2 jaar, of in geval van gefaseerde raming maximaal 2 jaar na de laatst geraamde fase, nog niet volledig is besteed, valt het restantkrediet vrij. Tenzij nut en noodzaak tot het langer beschikbaar houden van het investeringskrediet voldoende en tijdig wordt aangetoond via een afzonderlijk voorstel aan het college.
  - Voor de vrijgave van nieuwe investeringen, die geen onderdeel uitmaken van het investeringsplafond, wordt een afzonderlijk voorstel aan het college en/of de gemeenteraad voorgelegd.
  - Wanneer een vrijgegeven investeringskrediet niet toereikend is wordt een voorstel tot aanvullend krediet aan het college en/of de gemeenteraad voorgelegd. Dekking daarvan wordt in eerste instantie gezocht binnen de ruimte van het investeringsplafond. Als die ruimte er niet is binnen het investeringsplafond, wordt een alternatief dekkingsplan bij het voorstel opgenomen.
  - Bij de aanvraag van voorbereidingskredieten wordt de financiële dekking nog niet formeel geregeld. De financiële dekking daarvan wordt integraal geregeld bij de aanvraag van het uitvoeringskrediet. In geval van uitzonderlijk hoge voorbereidingskredieten, bijvoorbeeld bij de Poort van Hoorn, kan dekking voor de "rente tijdens bouw" worden geregeld.

Waardering en afschrijving

- Alle investeringen worden in beginsel lineair afgeschreven. Slechts in uitzonderlijke gevallen (bijvoorbeeld bij (ver)huur of jaarlijks gelijkblijvende exploitatielasten of bij parkeergarages) kan worden gekozen voor annuïtaire afschrijving. Nut en noodzaak tot annuïtaire afschrijving moeten voldoende worden aangetoond bij de aanvraag van het investeringskrediet. De gemeenteraad neemt het besluit tot annuïtaire afschrijving.
- Ongeacht de afschrijvingsmethode wordt bij het bepalen van het afschrijvingsbedrag geen rekening gehouden met restwaarde. Bij verkoop van het actief wordt een eventuele restant boekwaarde in het jaar van verkoop in één keer afgeschreven ten laste van de exploitatie. Eventuele verkoopopbrengsten van een verkocht actief wordt in het jaar van verkoop als incidentele baten in de exploitatie verantwoord.
- De afschrijvingstabel dient als basis voor de te hanteren afschrijvingstermijnen. Indien van de tabel wordt afgeweken, wordt dat gefundeerd bij de kredietaanvraag als afzonderlijk beslistpunt opgenomen. Besluitvorming daarover vindt plaats door de gemeenteraad. Uitgangspunt is dat de afschrijvingstermijnen zo goed als mogelijk aansluiten bij de technische levensduur.
- Op begrotingsbasis geldt als ingangsdatum voor afschrijving het jaar volgend op het jaar waarin het uitvoeringskrediet of, bij gefaseerde raming, het laatste deelkrediet is geraamd. Op rekeningbasis worden de kapitaallasten berekend over de daadwerkelijk in gebruik genomen investeringen in het daaraan voorafgaande jaar.
- Extra afschrijven op investeringen is niet toegestaan. De term "extra" is bedoeld als vallend buiten de bestendige waarderingssystematiek. Noodzakelijke bijzondere afwaarderingen, bijvoorbeeld als gevolg van voortijdige buitengebruikstelling of duurzame waardevermindering worden niet als extra afschrijving aangemerkt.
- Bij investeringen waarvan de uitvoering over meerdere jaren loopt, wordt rekening gehouden met "rente tijdens de bouw". Dit betekent dat (omslag)rente wordt berekend indien de investering een boekwaarde heeft per 1 januari van het betreffende boekjaar.

- Restant boekwaarden van investeringen lager dan 3.000 euro worden worden direct afgeboekt ten laste van de exploitatie.
- Er vindt geen afschrijving plaats op gronden. Dit geldt zowel voor ondergrond van investeringen met economisch nut als investeringen met maatschappelijk nut.
- Voor investeringen en waarderingen binnen de grondexploitaties wordt verwezen naar de nota grondbeleid die door de gemeenteraad is vastgesteld.

Activering van laptops

Tot en met het jaar 2017 werd de vervanging van laptops geactiveerd en afgewogen bij de invulling van het investeringsplafond. Laptops worden gefaseerd aangeschaft en gefaseerd vervangen, waardoor jaarlijks een vrijwel constant uitgavenpatroon ontstaat. De prijs per laptop valt onder de minimale activeringsgrens van 15.000 euro. Omdat laptops tegenwoordig onlosmakelijk zijn verbonden aan de bedrijfsvoering en er feitelijk geen keuze bestaat om deze wel of niet te vervangen, wordt voorgesteld om laptops niet meer te activeren.

Voorgesteld wordt om vanaf 2018 jaarlijks 160.000 euro in de exploitatie op te nemen voor de vervanging van laptops. Op grond van de notitie verkrijging en vervaardiging van kapitaalgoederen van de commissie BBV mag vervanging van laptops in de exploitatie worden afgedaan.

Parkeergarages

Tot nog toe worden parkeergarages in 25 jaar afgeschreven. Door innovaties en kwaliteit van materialen is de levensduur van parkeergarages tegenwoordig minimaal 40 jaar. Dat is gelijk aan de afschrijvingstermijn van gebouwen, wat een parkeergarage feitelijk ook is. Voorgesteld wordt om de afschrijvingstermijn van parkeergarages met ingang van 2017 vast te stellen op 40 jaar.

Conserveren lichtmasten OV

Het blijkt dat als lichtmasten na 35 tot 40 jaar worden geconserveerd, de mast nog 25 jaar een armatuur kan dragen. Dit leidt tot levensduurverlenging van de mast ten opzichte van de levensduur van 50 jaar. Levensduurverlengende maatregelen mogen op grond van het BBV worden geactiveerd. Voorgesteld wordt om aan het conserveren van lichtmasten een afschrijvingstermijn van 8 jaar te hangen.

Schuiven tussen investeringskredieten

De gemeenteraad beslist over het beschikbaar stellen van investeringskredieten. In beginsel besluit de gemeenteraad dus ook over het schuiven tussen investeringskredieten. Soms is deze afspraak in de praktijk niet goed werkbaar. Daarom kan het college zonder een besluit van de gemeenteraad schuiven tussen investeringskredieten als wordt voldaan aan de onderstaande criteria:

- Een bestaand investeringskrediet mag niet worden ingezet voor nieuwe zaken. Hiervoor moet een afzonderlijk voorstel aan het college en/of de gemeenteraad worden voorgelegd.
- Een verzoek tot verschuiving tussen investeringskredieten wordt vooraf (na afstemming met de verantwoordelijk portefeuillehouder) aan het college voorgelegd.
- Het schuiven tussen investeringskredieten is bij uitzondering mogelijk als het gaat om een soortgelijk investeringskrediet binnen hetzelfde programma, mits er geen consequenties zijn voor de doelen die vooraf door de raad zijn vastgelegd.
- Het schuiven tussen investeringskredieten heeft altijd een budgettair neutraal effect op de begroting.
- Een door de gemeenteraad beschikbaar gesteld investeringskrediet kan door het college zo nodig worden onderverdeeld in deelkredieten, mits de doelen zoals vastgelegd door de gemeenteraad worden behaald en het effect op de begroting budgettair neutraal is.

Bijlagen

Bijlage 1 Definities

Vaste activa zijn duurzame investeringen en uitzettingen met een looptijd van één jaar of langer.

Vlottende activa zijn voorraden, uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar, liquide middelen en overlopende activa (voortuitbetaalde kosten en nog te ontvangen middelen).

Immateriële vaste activa zijn kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen (en kosten van agio en disagio daarbij) en kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief.

Materiële vaste activa zijn alle investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Financiële vaste activa zijn kapitaalverstrekkingen, langlopende leningen, overige uitzettingen met een looptijd langer dan één jaar en bijdragen in activa van derden.

Investeren is het verwerven / produceren van vermogensobjecten en vindt plaats door vervaardiging of door toevoegingen, wijzigingen of verbeteringen die meerjarig gebruikt kunnen worden om bij te dragen aan het maatschappelijk nut of als productiefactor en die leiden tot een belangrijke waardetoeename van het product.

Vervangingsinvesteringen zijn investeringen ter vervanging van bestaande voorzieningen, zonder de oorspronkelijke hoedanigheid van de voorziening wezenlijk te veranderen.

Nieuwe investeringen zijn investeringen die een verandering, aanvulling of uitbreiding betekenen van een bestaande situatie of omgeving (bijvoorbeeld een rotonde, een herinrichting winkelgebied of een nieuwe school).

Investeringen met economisch nut zijn investeringen die verhandelbaar zijn (er is een markt voor) en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen, bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges of tarieven.

Investeringen met maatschappelijk nut zijn investeringen in de openbare ruimte die geen middelen genereren, maar wel duidelijk een publieke/maatschappelijke taak vervullen. Bijvoorbeeld wegen, bruggen, water en groenvoorzieningen.

Afschrijving is het tot uitdrukking brengen van waardevermindering van activa en het verloop daarvan over de geschatte levensduur van het betreffende activum.

Lineaire afschrijving betreft een jaarlijks vast afschrijvingsbedrag (of -percentage) van de aanschaf- of vervaardigingsprijs. De rente wordt jaarlijks berekend over de restant boekwaarde per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Annuïtaire afschrijving is de methode waarbij zodanig wordt afgeschreven dat het bedrag aan afschrijving en rente over de aanschaf- of verkrijgingsprijs jaarlijks even groot is. Het afschrijvingsbedrag is gelijk aan de annuïteit minus het rentebestanddeel.

Kapitaallasten zijn de jaarlijkse afschrijvingslasten van het activum, vermeerderd met de (omslag)rente over de boekwaarde van het activum per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Renteomslagpercentage is de berekening (suitkomst) waarbij de totale rentekosten worden omgeslagen over de boekwaarden die gefinancierd moeten worden. Het renteomslagpercentage wordt jaarlijks vastgesteld in de kadernota en/of begroting.

Bijlage 2 Voorschriften BBV

In deze bijlage staan de relevante artikelen met betrekking tot investeren en afschrijven vanuit het kaderstellend BBV opgenomen.

Artikel 20

1. De uiteenzetting van de financiële positie bevat:
  - a. Een raming voor het begrotingsjaar van de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen;
  - b. Een geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar, die ten minste de posten bevat om het EMU-saldo te kunnen berekenen, en
  - c. Het EMU-saldo over het vorige begrotingsjaar en de berekening van het geraamde bedrag over het begrotingsjaar alsmede het jaar volgend op het begrotingsjaar.

2. Afzonderlijke aandacht wordt ten minste besteed aan:
  - a. De jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;

- b. De investeringen; onderscheiden in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut;
- c. De financiering;
- d. De stand en het verloop van de reserves;
- e. De stand en het verloop van de voorzieningen.

Artikel 31

Op de balans worden de activa onderscheiden in vaste en vlottende activa, al naar gelang zij zijn bestemd om de uitoefening van de werkzaamheid van de provincie onderscheidenlijk gemeente al dan niet duurzaam te dienen.

Artikel 33

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, materiële en de financiële vaste activa.

Artikel 34

In de balans worden onder de immateriële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Artikel 35

1. In de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. Investerings met een economisch nut;
- b. Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- c. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

2. Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Artikel 36

In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. Kapitaalverstrekkingen aan:
  - 1. Deelnemingen;
  - 2. Gemeenschappelijke regelingen;
  - 3. Overige verbonden partijen.
- b. Leningen aan:
  - 1. Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van wet financiering decentrale overheden;
  - 2. Woningbouwcorporaties;
  - 3. Deelnemingen;
  - 4. Overige verbonden partijen;
- c. Overige langlopende leningen;
- d. Uitzettingen in 's Rijks-schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Artikel 51

In de toelichting op de balans wordt aangegeven volgens welke methoden de afschrijvingen worden berekend.

Artikel 52

1. In de toelichting op de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
  - a. Gronden en terreinen;
  - b. Woonruimten;
  - c. Bedrijfsgebouwen;
  - d. Grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
  - e. Vervoermiddelen;
  - f. Machines, apparaten in installaties;
  - g. Overige materiële vaste activa.
2. In de toelichting op de balans wordt het verloop van de activa, als bedoeld in het eerste lid, gedurende in het begrotingsjaar, in een sluitend overzicht weergegeven. Daaruit blijken, voor zover van toepassing:
  - a. De boekwaarde aan het begin van het begrotingsjaar;
  - b. De investeringen of desinvesteringen;
  - c. De afschrijvingen;
  - d. Bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief;
  - e. Afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen;
  - f. De boekwaarde aan het einde van het begrotingsjaar.

Artikel 59

1. Alle investeringen worden geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde niet geactiveerd.

Artikel 60

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd, indien:

- a. Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- b. De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
- c. Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;
- d. De uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Artikel 61

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien:

- a. Er sprake is van een investering door een derde;
- b. De investering bijdraagt aan de publieke taak;
- c. De derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- d. De bijdragen kan worden teruggevorderd inde de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investeringen.

Artikel 62

1. Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid mogen bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief op de waardering daarvan in mindering worden gebracht.
3. In afwijking van het eerste lid moeten de voorzieningen, bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder d, in mindering worden gebracht op investeringen, bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Artikel 63

1. Activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
2. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

3. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.
4. Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwig durende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.
5. Van activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.
6. In afwijking van het eerste lid is waardering tegen actuele waarde toegestaan voor de activa van de Nazorgfondsen bedoeld in artikel 15.47 van de Wet milieubeheer.
7. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.
8. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van leningen en vorderingen verrekend.

Artikel 64

1. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.
2. Slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans uiteengezet. Tevens wordt inzicht gegeven in haar betekenis voor de financiële positie en voor de baten en de lasten aan de hand van aangepaste cijfers voor het begrotingsjaar of voor het voorafgaande begrotingsjaar.
3. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.
4. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder a, maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.
5. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder b, ten hoogste vijf jaar.
6. Voor bijdragen aan activa in eigendom van derden, bedoeld in artikel 34, onderdeel c, is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdragen aan derden wordt verstrekt.

Artikel 65

1. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.
2. Voorraden en deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
3. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

Artikel 76

1. In afwijking van artikel 63, eerste lid, worden activa die op 31 december 1994 tegen actuele waarde zijn gewaardeerd volgens de op dat moment aanwezige boekwaarde voor de rest van de periode afgeschreven.
2. In afwijking van artikel 62, eerste lid, worden alle activa waar voor 31 december 2003 reserves op in mindering zijn gebracht op de waarde volgens de op 31 december 2003 aanwezige boekwaarde voor de rest van de periode afgeschreven.

Bijlage 3 Tabel van activa met afschrijvingstermijnen

Onderwerp	Afschrijvingstermijn (jaren)
Apparaten	
- diverse apparaten (bijv. fitnessapparaten, koffieautomaten)	5-15
Automatisering	
- apparatuur (hardware)	3-6

- netwerk, bekabeling, e.d. en serverruimten	6-10
- programmatuur (software)	6
- Laptops en telefoons	1
Bedrijfswagens, aanhangers en overige vervoersmiddelen	
- (zout)strooiers	8-10
- auto's (pick up's, personenauto's, handreinigungsauto's, etc.)	10
- kolkenzuiger	10
- sneeuwplough	15
- tractoren	10
- heftruck	10
- aanhangwagen	10
- veegmachines	9
- dienstdiensen (o.a. mountainbikes)	9
Begraafplaatsen	
- aanleg grafvelden	40
- herinrichting	25
- renovatie opstallen	15
- ruimen grafvelden	20
- aanleg/uitbreiding urnenmuur	25
Brandwerende maatregelen	15
Civiele kunstwerken (renovatie en vervanging)	
- bruggen en tunnels	25-75
- kademuren	25-75
- beschoeiingen	20-75
- steigers, stuwten, remmingswerken	25-40
- overige kunstwerken (w.o. geluidswallen, duikers en keermuren)	20-75
Dierenweiden	
- aanleg	20
- renovatie	15
Gebouwen	
- bouwkosten	40
- inrichtingskosten / meubilair	10
- brandtrappen en vluchtwegen	40
- liftinstallatie	25
- semi-permanent	20-40
- vernieuwing dakbedekking	15-20
- verbouwingen (renovatie en restauratie)	20
Gereedschap (facilitair: 1)	5
Groenvoorzieningen	
- aanleg	40
- verbetering/herinrichting	25
Havens/watgangen	
- havenboot	10
Hekwerken	
- hekwerken van gaas	5-10
- overige hekwerken (spijlen)	10-20
Immateriële activa (kosten van onderzoek en ontwikkeling)	5
Inbraakbeveiliging	10
Installaties	
- afzuiginstallaties	15
- alarminstallaties	15
CV-installaties	
- klein	15
- groot	20
- elektrische installaties	5-25
- geluidsinstallaties	5
- koelinstallatie (=airco)	5-10
- lichtinstallaties	15
- perscontainers	10
- telefooninstallaties	10
- warm waterinstallaties (boiler)	10
- zonnepanelen	20

- zonweringsinstallatie	20
Kantoorinrichting	
- meubilair	8-15
Klokken, uurwerken, carillons	10
Kunstwerken	
- nieuwbouw	20
- restauratie	20
Machines	
- kopieermachines	5
- kantoormachines	5
- maaimachines	7
- schrob/zuigmachine	7
- vaatwasmachine	5
- versnipperaar	5
Monumenten	
- aankoop	40
- restauratie	25
Onderwijs (zie ook gebouwen)	
- 1e inrichting (onderwijsleerpakket + meubilair)	9
Openbare verlichting	
- lichtmasten	50
- bijbehorende armaturen en meetverdeekasten	25
- conserveren lichtmasten	8
Parkeren	
- aanleg parkeerterreinen	20
- parkeermeters en -automaten	10
- parkeergarages (annuïtair)	40
Riolering en gemalen	
- aanleg en vervanging	25-75
- herstelwerkzaamheden / verbetering	25-75
Speel terreinen	
- aanleg	12
- renovatie (inclusief vloeren)	12
- speelwerkhuizen	10
Sporthallen (zie ook gebouwen)	
- drie-weg-regeling pompen	10
- renovatie sportvloer	20
- sportinventaris	10-40
Sportterreinen	
- aanleg (opstallen)	30-40
- renovatie atletiekbaan	10-15
- renovatie sportvelden	10-25
- afrasteringen	20-30
- kleedaccommodaties	20-40
- kunstgrasvelden	10-15
- lichtmasten	20-40
- overige opstallen	20-30
- overige voorzieningen (zoals ballenvangers e.d.)	10-15
- softbalveld	15
Straten, pleinen, wegen en fietspaden	
- aanleg en reconstructies	20-35
- straatmeubilair	20
- urinoirs	20
- verbeteren woonomgeving	20
- inrichting 30-km gebieden	20
Verkeersmaatregelen	
- verkeersregelinstanties	15
- verkeerstellers	10
- vervangen kabels	20
- fietsenrekken	15
Woonwagencentrum	
- inrichting terrein	25

- aankoop en plaatsing woonwag	15
Zonweringsdoek	10
Zwembaden	
- bouwkosten	25-40
- renovatie	15-20

Bijlage 4 Duurzaamheid

Ambitie

De gemeente Hoorn heeft de ambitie om in 2040 een klimaat neutrale gemeente te zijn. Voor Hoorn betekent een klimaat neutrale gemeente een gemeente die bij haar doen en laten geen invloed meer uitoefent op het klimaat, bij al haar activiteiten. De financiële borging van duurzaamheidsmaatregelen is echter nog een aandachtspunt en is daarom verankerd in deze nota

Nu vaak achteraf geregeld

Ondanks dat duurzaamheid een politiek speerpunt is, komt het regelmatig voor dat er geen of onvoldoende rekening mee wordt gehouden bij de aanvraag van een investeringskrediet. Hierdoor wordt de financiële dekking van duurzaamheidsmaatregelen vaak achteraf, op ad hoc wijze, geregeld, terwijl dit vooraf integraal bij de aanvraag van de investering meegenomen had moeten zijn.

Toekomst

In de toekomst wordt, indien van toepassing, bij de raming van investeringskredieten standaard rekening gehouden met duurzaamheidsmaatregelen. In beginsel wordt bij de kredietaanvraag een reëel bedrag geraamd voor duurzaamheid. Daar waar een reëel bedrag niet exact goed is in te schatten kan op basis van ervaringscijfers worden gedacht aan een percentage van de investering.